

Sag C-458/21

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

22. juli 2021

Forelæggende ret:

Kúria (Ungarn)

Afgørelse af:

17. juni 2021

Appellant:

CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.

Indstævnt:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

KÚRIA (ØVERSTE DOMSTOL)

[Udelades]

Kendelse

[Udelades]

Tvistens genstand: Forvaltnings sag om skatteforhold

Appellant: sagsøgte i første instans

Kontraappellant: sagsøgeren i første instans

[Udelades]

Konklusion

Kúria (øverste domstol) [udelades] foretager en præjudiciel forelæggelse for Den Europæiske Unions Domstol i henhold til artikel 267 [, stk. 1], litra b), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde vedrørende fortolkningen af artikel

132, stk. 1, litra c), i Rådets direktiv 2006/112/EF [af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem].

Kúria (øverste domstol) anmoder Domstolen om at træffe præjudiciel afgørelse om følgende spørgsmål:

Skal artikel 132, stk. 1, litra c), i [Rådets] direktiv 2006/112/EF [af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem] fortolkes således, at en tjenesteydelse, som [et forsikringselskab] anvender til at:

- efterprøve rigtigheden af diagnosticeringen af en alvorlig sygdom, der er diagnosticeret hos den forsikrede person, og
- søge efter de bedste sundhedstjenester, der er til rådighed, med henblik på helbredelse af den forsikrede person, og
- påse, at lægebehandlingen ydes i udlandet, såfremt dette er omfattet af forsikringspolicens dækning, og den forsikrede anmoder herom, er fritaget for moms?

[Udelades] [national proceduredel]

Præmisser

Faktiske omstændigheder i hovedsagen

- [1] Siden september 2012 har det appellerende forsikringselskab markedsført en række syge- og livsforsikringsordninger, hvor det under visse betingelser forpligter sig til at sikre lægebehandling i udlandet, hvis den forsikrede lider af en af følgende fem alvorlige sygdomme: kræft, bypassoperation, hjerteklapp problemer, neurokirurgi og organ- og vævstransplantation fra levende donorer. Dokumentet med overskriften »Særlige betingelser for sygesikringen Best Doctors®« (herefter »særlige betingelser«) indeholder bestemmelser, der fastsætter de specifikke betingelser for forsikringspolicen. I henhold til punkt 4 a) i de særlige betingelser er anvendelsen af InterConsultation (eller »supplerende lægeudtalelse« ifølge terminologien i de særlige betingelser, herefter »IC«) en forudsætning for at modtage lægebehandling i udlandet. FindBestCare (herefter »FBC«) er en del af sundhedsbehandlingen i udlandet. Punkt 2 p) i de særlige betingelser indeholder en beskrivelse af IC, punkt 2 m) i dette dokument indeholder definitionen af FBC, og punkt 13 beskriver faserne i proceduren for anmodning om dækning.
- [2] For at udføre forsikringsydelserne indgik appellanten den 13. september 2012 en samarbejdsaftale (herefter »samarbejdsaftalen«) med Best Doctors España, S. A. U. (herefter »det spanske selskab«), det spanske medlem af

den internationale koncern Best Doctors®, med det formål at anvende den patenterede medicinske informationstjeneste. I henhold til denne aftale består de såkaldte »Best Doctors tjenesteydelser« af to elementer: IC og FBC. Inden for rammerne af IC foretager lægerne fra Best Doctors® en fornyet vurdering af den forsikredes medicinske oplysninger på grundlag af de dokumenter, der er fremsendt til dem, med henblik på at efterprøve, om den pågældende har ret til forsikringsydelser. Ifølge aftalen er det ikke muligt at modtage ydelser i tilfælde af akut sygdom, eller når der er tale om sygdomme, som endnu ikke er undersøgt af en »lokal« sundhedsprofessionel. Inden for rammerne af FBC-tjenesten indgår det spanske selskab – når det er dækket af den pågældende forsikredes forsikring – en aftale med en udbyder af lægelige tjenesteydelser på den forsikredes vegne, tilrettelægger lægebehandling (indlæggelse, indkaldelse), indkvartering på hotel og rejsen, sikrer ydelser af bistand og kontrollerer, at den lægelige behandling er hensigtsmæssig. Selskabet forvalter desuden opkrævning og betaling af lægehonorarer på grundlag af aftaler indgået med udbydere af lægelige ydelser. Selskabet afholder hverken rejse- og opholdsudgifter eller udgifter til lægebehandling. FBC kan ikke anvendes til behandling i Ungarn [samarbejdsaftale, bilag »A«, punkt 1 og 2].

- [3] Ifølge samarbejdsaftalen betaler appellanten en årlig præmie til Best Doctors for hver forsikret person med samme interval som de forsikrede betaler til selskabet [samarbejdsaftalen, punkt »E«].
- [4] Mellem oktober og december 2012 udstedte det spanske selskab tre fakturaer vedrørende betaling for tjenesteydelser, for hvilke appellanten ikke påtog sig at betale merværdiafgift (moms).
- [5] I den omtvistede periode havde appellanten endnu ikke gjort brug af den Best Doctors®-tjenesteydelse, som det spanske selskab leverede, men selskabet var stadig forpligtet til at betale præmierne, hvilket det gjorde.
- [6] Ved afgørelse af 5. maj 2016 [udelades] – truffet på grundlag af en kontrol foretaget af Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Adó- és Vámigazgatósága (det regionale direktorat for skatter og afgifter under den nationale skatte- og toldmyndighed, Ungarn, [...]) over for appellanten som fiskal repræsentant for koncernen til efterfølgende kontrol af momsangivelserne for perioden fra den 1. maj til den 31. december 2012 – blev appellanten pålagt at betale 1 059 000 HUF i afgiftsdifference, 529 000 HUF i skattebøde, 178 000 HUF i morarenter og 20 000 HUF i bøde for manglende opfyldelse af afgiftsforpligtelser.
- [7] Ved afgørelse af 14. november 2016 [udelades] ændrede indstævnte – mod hvilken der var anlagt sag til prøvelse af afgørelsen i første instans – delvist denne afgørelse, idet indstævnte nedsatte skattebøden med 376 000 HUF, og i øvrigt stadfæstede [den appellerede afgørelse].

- [8] Indstævnte baserede sin afgørelse på artikel 132, stk.1, litra c), i Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem (herefter »momsdirektivet«), samt § 37, stk. 1, § 60, stk. 1 og 2, § 65, § 82, stk. 1, litra c), § 120, litra b) og § 140, litra a), i az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (lov nr. CXXVII af 2007 om merværdiafgift (herefter »momsloven«), og på domme afsagt af Domstolen for den Europæiske Union i D.-sagen, C-384/98, Kügler-sagen, C-141/00 og sagen d'Ambrumenil og Dispute Resolution Services, C- 307/01.
- [9] Ifølge afgørelsens anden præmis, som der henvises til i tvisten, opfylder den tjenesteydelse, som det spanske selskab leverer til appellanten, ikke betingelserne for afgiftsfritagelse i momslovens § 85, stk. 1, litra c), eftersom de modydelser, der fremgår af de tre fakturaer, udgør en fast takst, der ikke direkte svarede til en faktisk levering af en sundhedsmæssig behandling af personen eller diagnosticering, behandling eller helbredelse af den pågældendes sygdom. Inden for rammerne af IC-tjenesteydelsen har en fornyet undersøgelse af den tidligere fremlagte lægelige dokumentation til formål at efterprøve, om den forsikrede har ret til lægebehandling i udlandet, for hvilken den supplerende lægeudtalelse udgør en forudgående betingelse. Det spanske [selskab] foretager ikke screeninger eller lægeundersøgelser, men bedømmer og vurderer resultaterne af disse undersøgelser og behandlinger på grundlag af den tidligere lægelige dokumentation med henblik på at afgøre, om den risiko, der er dækket af kundens forsikring, er indtrådt. Det spanske selskab undersøger, vurderer og lejlighedsvis formidler lægehjælp, men hverken udfører, behandler eller helbreder sygdomme eller sundhedsmæssige problemer, og tjenesteydelserne kan hverken betegnes som medicinsk behandling samlet eller hver for sig. Henset til hovedformålet med den økonomiske transaktion, der er anført på fakturaerne, kan de leverede tjenesteydelser ikke kvalificeres som sundhedsydelser, der er fritaget for afgift, men drejer sig i det væsentlige om sagkyndig og organisatorisk virksomhed, hvorfor appellanten skal betale moms på 752 000 HUF.
- [10] I den forvaltningssag, som appellanten anlagde til prøvelse af skattemyndighedens afgørelse, gjorde appellanten gældende, at myndigheden med urette havde kvalificeret de tjenesteydelser, der var modtaget fra det spanske selskab, da Best Doctors® ikke blot værdiansatte de lægelige dokumenter, men også foretog supplerende undersøgelser (f.eks. en histologisk undersøgelse af fremsendte vævsprøver), og virksomhedens tjenesteydelser omfattede ligeledes søgningen efter de bedste udenlandske medicinske specialister og opnåelsen af deres vurdering, således at disse tjenesteydelser havde til formål at helbrede patienten og at denne modtager den mest effektive terapi muligt. IC er ikke en administrativ forpligtelse, men udgør et væsentligt element i den tjenesteydelse, der indgår i forsikringstagerens forsikringsydelser, inden for rammerne af hvilken den læge eller det sundhedsfaglige team, der udfærdiger udtalelsen, stiller en

diagnose. Det mest værdifulde element i den tjenesteydelse, som Best Doctors® leverer, er det, der har til formål at diagnosticere sundhedsproblemer og sygdomme, hvilket er omfattet af begrebet sundhedsydelser i momsdirektivets artikel 132, stk. 1, litra c), og som følgelig er fritaget for afgift.

- [11] Retten i første instans gav appellanten delvist medhold og pålagde skattemyndighederne at gennemføre en ny procedure. Denne ret fandt på grundlag af den udtalelse, som den havde indhentet hos retsmedicineren, og som var blevet udfærdiget under hensyntagen til de lægeudtalelser, som Best Doctors® havde udarbejdet og vedlagt efter udløbet af den periode, der var genstand for undersøgelsen, at den tjenesteydelse, som blev leveret af IC inden for rammerne af Best Doctors®, direkte og utvetydigt og ud fra et praktisk synspunkt ikke alene tog sigte på plejen af personers sundhed, men også på forbedring af denne samt diagnosticering og behandling af sygdomme. Retten i første instans fandt ligeledes, at aftalerne og de særlige betingelser ikke underbyggede skattemyndighedernes vurderinger, hvorefter IC's hovedformål bestod i udarbejdelsen af en sagkyndig erklæring med henblik på at afgøre, om den forsikrede har ret til senere forsikringsydelser. Retten i første instans pålagde skattemyndigheden at foretage yderligere efterprøvelser i forbindelse med den nye procedure.
- [12] Begge parter iværksatte kassationsappel ved Kúria (øverste domstol) til prøvelse af dommen i første instans.
- [13] Indstævnte har i sit kontraappelskrift under henvisning til Domstolens dom i Unterpertinger-sagen, C-212/01, gjort gældende, at tjenesteydelserne fra Best Doctors® har en indirekte forbindelse med det terapeutiske formål og derfor ikke kan anses for fritaget for afgift. Det spanske selskab har hverken diagnosticeret eller plejet enkeltpersoner, ligesom det heller ikke har udført lægebehandling eller sundhedspleje.
- [14] Appellanten har i sit appelskrift gjort gældende, at retten i første instans har foretaget en urimelig bevisbedømmelse, eftersom det ud fra beviserne og også under hensyntagen til Domstolens dom i sagen Verigen Transplantation Service International, C-156/09, og i CopyGene-sagen, C-262/08, er muligt at give følgende svar på spørgsmålene i instrukserne vedrørende den nye procedure:
- i) den sagkyndige udtalelse, som retten har indhentet, bekræfter, at IC direkte og utvetydigt har til formål at stille en diagnose, dvs. at den har et terapeutisk formål og dermed opfylder den materielle betingelse for de tjenesteydelser inden for sundhedssektoren, der er fritaget for afgift
 - ii) på grundlag af en fortolkning af samarbejdsaftalen og af de særlige betingelser med deres respektive bilag kan man identificere indholdet af det retsforhold, i henhold til hvilket Best Doctors® tilbyder

forsikringstageren IC-tjenesten som forsikringsydelse, mens FBC'en fastsættes efter diagnosen og på en valgfri og accessorisk måde i forhold til diagnosen, idet der anvendes en fast takst for tjenesteydelserne fra Best Doctors®

- iii) det fremgår af den information og de oplysninger, som appellanten har fremlagt, at IC-tjenesten er det karakteristiske element i forsikringsydelsen, og at FBC'en, som vel er en del af tjenesteydelsen, dog har et accessorisk forhold til denne. Det kan utvetydigt udledes heraf, at IC som et væsentligt element i den komplekse tjenesteydelse, som Best Doctors® leverer, direkte og utvetydigt opfylder et terapeutisk formål og dermed opfylder betingelserne for de tjenesteydelser inden for sundhedssektoren, der er fritaget for afgift, og derfor er fritaget for moms. Der er ikke behov for yderligere bevis fra skattemyndigheden.

[15] Anførte EU-retlige forskrifter

Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 28 om det fælles merværdiafgiftssystem (momsdirektivet)

KAPITEL 2

Fritagelse i forbindelse med visse former for virksomhed af almen interesse

Artikel 132

1. Medlemsstaterne fritager følgende transaktioner:
 - a) levering af ydelser og dertil knyttede varer præsteret af det offentlige postvæsen, bortset fra personbefordring og telekommunikation
 - b) hospitalsbehandling og pleje samt transaktioner i nær tilknytning hertil udført af offentligretlige organer eller, under sociale betingelser svarende til dem, der gælder for sådanne organer, af hospitaler, centre for lægebehandling og diagnostik og andre lignende behørigt anerkendte institutioner
 - c) behandling af personer som et led i udøvelse af lægegerning og dertil knyttede erhverv som fastsat af den pågældende medlemsstat

[16] Anførte nationale retsforskrifter

2007.évi CXXVII. törvény – az általános forgalmi adóról (lov nr. CXXVII af 2007 om merværdiafgift)

KAPITEL VI

AFGIFTSFRITAGELSE

Afgiftsfritagelse som følge af aktivitetens karakter af almen interesse

§ 85, stk. 1

Følgende er fritaget for afgift:

[Udelades] [bestemmelse, der ikke har betydning for sagen]

b) levering af tjenesteydelser – og den pleje og transport af sårede og syge, der er tæt knyttet til disse tjenesteydelser – samt levering af varer med tæt tilknytning til sådanne tjenesteydelser, som ydes af offentlige aktører, der handler i denne egenskab inden for rammerne af sundhedspleje

c) levering af tjenesteydelser – og den pleje af sårede og syge, der er tæt knyttet til disse tjenesteydelser – udført af personer, der udøver behandlingsvirksomhed – herunder naturopati – og som handler i denne egenskab

Retsforhandlingerne for Kúria (øverste domstol)

[17] Inden for rammerne af den af parterne iværksatte appelsag skal Kúria (øverste domstol) afgøre, om den tjenesteydelse, som det spanske selskab leverer til appellanten, er momsfrataget i henhold til momsdirektivets artikel 132, stk. 1, litra c).

[18] Ifølge Domstolens praksis tilkender momsdirektivet (og det tidligere gældende sjette direktiv) momsen et meget vidt anvendelsesområde, men fritager visse former for virksomhed for denne afgift. De nævnte fritagelser er selvstændige EU-retlige begreber, hvormed det skal undgås, at momsbestemmelserne anvendes forskelligt fra medlemsstat til medlemsstat. Formålet med de ovennævnte momsfratagelser er udelukkende at fritage disse aktiviteter af almen interesse, som direktivet opregner og detaljeret beskriver, fra denne afgift. De udtryk, der anvendes til at betegne fritagelserne, skal fortolkes strengt, da de er undtagelser fra det almindelige princip om, at moms opkræves af enhver levering af goder og enhver tjenesteydelse, der udføres mod vederlag af en afgiftspligtig person. Fortolkningen af disse udtryk skal imidlertid være i overensstemmelse med de formål, der forfølges med fritagelserne, og overholde kravene i princippet om afgiftsneutralitet, der er uadskilleligt forbundet med det fælles moms-system, samtidig med at det sikres, at bestemmelserne om momsfratagelser kan udfolde deres virkning.

[19] Det fremgår af Den Europæiske Unions Domstols praksis, at momsdirektivets artikel 132, stk. 1, litra b), [eller artikel 13, punkt A, stk. 1, litra b), i det tidligere gældende sjette direktiv] omhandler levering af lægelig behandling på hospitaler, mens litra c) i denne bestemmelse vedrører lægelig behandling, der udføres uden for disse rammer, uanset om det sker på tjenesteyderens eller patientens private bopæl eller ethvert andet sted.

Begrebet »behandling af personer« i momsdirektivets artikel 132, stk. 1, litra c), omfatter ligeledes ydelser, der har til formål at diagnosticere, behandle og så vidt muligt helbrede sygdomme eller helbredsproblemer – det følger imidlertid ikke nødvendigvis heraf, at en ydelses terapeutiske formål skal forstås særligt snævert.

- [20] Ifølge retspraksis er private lægeundersøgelser, tapning af blod eller indsamling af andre legemsprøver med henblik på at undersøge tilstedeværelsen af virus, infektioner eller andre sygdomme efter anmodning fra arbejdsgivere eller forsikringsselskaber, eller udstedelse af lægeattester om egnethed, f.eks. rejsedygtighed, fritaget for moms, når disse ydelser hovedsageligt har til formål at beskytte den pågældende persons sundhed (sagen d'Ambrumenil og Dispute Resolution Services, C-307/01). Tjenesteydelser (bortset fra almindelig behandling og hushjælp), som vedrører terapeutiske ydelser, der leveres af et kapitalselskab, der yder ambulante pleje, herunder behandling i hjemmet, og som udføres af uddannede sygeplejersker (Kügler-sagen, C-141/00), samt telefonisk rådgivning, der består i at rådgive i forskellige sundheds- og sygdomsspørgsmål, er fritaget for moms, hvis rådgivningen forfølger et terapeutisk formål vedrørende sundhed og sygdom (X-sagen (momsfritagelse for telefoniske konsultationer), C-48/19) er fritaget for moms.
- [21] Den Europæiske Unions Domstol har imidlertid udelukket, at udarbejdelse af lægelige udtalelser eller ydelser, der leveres af en læge, og som har til formål at undersøge, om en lovbestemt eller aftalemæssig betingelse er opfyldt, eller som er nødvendige for at bedømme de krav, som en privatperson kan påberåbe sig i forskellige sager, er fritaget for afgift (f.eks. Finanzamt D-sagen, C-657/19). Udstedelse af lægeattester vedrørende en persons sundhedstilstand med henblik på bl.a. tildeling af en krigspension (sagen d'Ambrumenil og Dispute Resolution Services, C-307/01) eller invaliditet (Unterpertinger-sagen, C-212/01), eller hvis formål ikke er direkte forbundet med sundhedsvirksomheden (f.eks. CopyGene-sagen, C-262/08 – stamcellebankers aktiviteter – eller PFC Clinic-sagen, C-91/12 – kosmetiske behandlinger og plastikkirurgiske foranstaltninger) eller hvis formål er at fastslå individuelt ansvar og vurdere skader i sager om personskade, ligesom afgivelsen af lægeudtalelser baseret på medicinske rapporter og undersøgelser, men uden foretagelse af lægeundersøgelser eller [foretagelsen af] lægeundersøgelser med det formål at udstede retsmedicinske rapporter i retssager vedrørende faglig forsømmelse af personer, der er involveret i en retssag, er ikke moms-fritaget (sagen d'Ambrumenil og Dispute Resolution Services, C-307/01). På samme måde er fastslåelsen af individers genetiske prædisposition for visse sygdomme ved hjælp af biologiske analyser (D.-sagen, C-384/98) eller ernæringsmæssig opfølgning (Frenetikexito-sagen, C-581/19) heller ikke fritaget.

- [22] I det foreliggende tilfælde udgør den forsikredes alvorlige sygdom ved siden af forsikringspolicens ophør og udløb den risiko, der dækkes af forsikringen. Det ansvar, som forsikringssselskabet (appellanten) skal påtage sig, omfatter den forsikredes sundhedsbehandling i udlandet og de organisatoriske opgaver, der er nødvendige for denne behandling. Den tjenesteydelse, som appellanten har modtaget som moms fritaget, indgår i den forsikringsydelse, som leveres til den forsikrede patient, og i overensstemmelse med forsikringspolicen er det endelige formål med den tjenesteydelse, som appellanten leverer, at give den forsikrede person mulighed for, når der er tale om visse sygdomme, at få en lægebehandling i udlandet, der arrangeres af det spanske selskab, og tjener således i sidste ende til diagnosticering, behandling og helbredelse af den forsikredes sygdom. Den tjenesteydelse, som forsikringssselskabet modtager, indgår i komplekset, der omfatter forskellige kontrakter, og ifølge den sammensætning af Kúria (øverste domstol), der behandler sagen, skal spørgsmålet om, hvorvidt tjenesteydelsen er fritaget for afgift, besvares under hensyntagen til disse.
- [23] Da den lægebehandling, der modtages i forbindelse med forsikringsydelser, ligeledes tjener til at diagnosticere, behandle og så vidt muligt helbrede sundhedsproblemer, og på grundlag af en generel opfattelse af Domstolens praksis – M. Unterpertinger-sagen, C-212/01, sagen Verigen Transplantation Service International, C-156/09, CopyGene-sagen, C-262/08, D.-sagen, C-384/98, Kügler-sagen, C-141/00, sagen d'Ambrumenil og Dispute Resolution Services, C-307/01, X-sagen (moms fritagelse for telefonkonsultationer), C-48/19, Peters-sagen, C-700/17, sagen Belgisches Syndicaat van Chiropraxie m.fl., C-597/17, Frenetikexito-sagen, C-581/19, Finanzamt D-sagen, C-657/19, [...] FC Clinic-sagen, C-91/12, Klinikum Dortmund-sagen, C-366/12, sagen Solleveld og van den Jout-van Eijnsbergen, C-443/04 og C-444/04, og sagen Future Health Technologies, C-86/09 – finder den sammensætning af Kúria (øverste domstol), der behandler sagen, at artikel 132, stk. 1, litra c), i momsdirektivet kræver en yderligere fortolkning i forhold til de faktiske omstændigheder i den foreliggende sag.

[24] [Udelades] [gengivelse af det præjudicielle spørgsmål i afgørelsen]

[25] [Udelades] [national proceduredel]

Budapest, 17. juni 2021.

[Udelades] [underskrifter]